

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Dacă nu cunoști. . .

Tălcuirea punctului al treilea din cele 10 învățături ale lui Palau
De GAVRIL TODICA

Învățătura a treia din decalogul lui Palau sună așa:

Dacă nu cunoști foarte bine fundamentele catolicismului, zadarnic vei publica adevărul. Oricare mincinos te va zăpăci.

Să cercăm a tâlcui învățătura asta.

Una din temeliiile catolicismului este papalitatea. Capul văzut al bisericii catolice este Papa dela Roma. (Capul ei nevăzut este Isus).

Cu papalitatea nu se pot împăca ortodoxii. De papalitate se înfioră protestanții. De Papa duc grăoză toate sectele pocăite, ca de un bălaur mănecător de oameni.

Odinoră vorbiam cu niște preoți ortodoxi despre unirea sau neunirea bisericilor ortodoxe cu Roma. Le spuneam așa: Dacă D-voastră imi puteți dovedi, simplu, fără întortocheși și răstălmăciri, din cuvintele sfintelor evanghelii: 1. că Isus a întemeiat biserici ortodoxe, naționale, autocefale; 2. că Isus nu a lăsat pe sf. Petru drept cap văzut al bisericii sale — atunci eu numai decât trec dela biserica unită și mă fac ortodox.

Dacă însă nu veți putea dovedi așa ceva — precum nici nu puteți — atunci ar trebui ca D-Voastră să trageți urmările și, ori să vorbiți cum e adevărul, ori să tăceți, să nu răstălmăciți nimic, căci prin răstălmăciri încăpăținate vin toate desbinările între oameni.

Disputa aceasta e deschisă și astăzi, dar răspunsuri curate nu pot veni dela cei rătăciți, decât răstălmăciri, când sfânta evanghelie vorbește așa de respectat, bunăoră la XVI, Mateiu 18—19: »Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi biserica mea și porțile iadului nu o vor învinge. Și fie îți voi da cheile împărăției cerurilor și orice vei lega pe pământ, va fi legat și în ceruri și orice vei deslega pe pământ, va fi deslegat și în ceruri«.

Numai lui Petru i-a dat Isus toată puterea în biserică, din el făcând piatra de fundament a bisericii sale. Sfântul Petru săvârșindu-se în Roma, urmașii lui sunt Papii dela Roma.

Mi-se dă adeseori prilej să vorbesc cu plugari ortodoxi simpli, dar sănătoși la minte, cari întrebându-mă despre deosebirea dintre biserica unită și biserica neunită, le răspund:

Adevărata deosebire e numai Papa. În chestii de credință, disciplină și conducere unitară bisericească, arhieriei noastre, și noi, avem un singur cap văzut, care e Papa. D-Voastră ortodoxii, apoi protestanții și pocăiții aveți conducere de sine stătătoare, naționale. Dar știți cum e în viață: dacă o instituție un așezământ mare, ca biserica creștină, are prea multe conducere, însemnează că nu are nici una. De fapt, despre protestanți se știe că sunt în *anarhie* (zăpăceală fără cap) *religioasă*. Despre pocăiți știți și D-voastră, că sunt mai multe secte: baptiști, sâmbătiști, mileniști, studenți în biblie etc. unii mai sfătoși decât alții. Unire, ori ceva înțelegere între ei, nu este, decât că toți se tem de Papa, pe care îl porecesc Antichrist. De ortodoxi nu se tem.

Cum zic, între noi și D-voastră deosebirea e numai Papa, pe care noi îl recunoaștem ca un fel de comandant suprem peste toate bisericile catolice de pe pământ, D-voastră nu-l recunoașteți.

E drept, că ar mai fi trei puncte, cari ne deosebesc, dar două din aceste nu sunt deosebiri, ori nu le pricepem. Iar în *Purgatoriu* (locul de ispășire, de curățire a sufletelor) d-voastră, *plugarii ortodocși*, tot așa credeți, ca papistașii cei mai papistași. Vă rugați, puneți parastase pentru odihna sufletelor celor răposați; lăsați să fie pomeniți la liturgii. Tocmai așa fac și papistașii. Va să zică în punctul acesta, popoarele ortodoxe sunt de o credință cu popoarele papistașe. Numai preoții ortodocși vreau să facă deosebire unde nu este și învăță greșit, că nu este *Purgatoriu* (loc de ispășire). Dacă nu este loc de curățire atunci de ce fac parastase și rugăciuni pentru morți? Sufletele din iad nu le putem scoate cu rugăciunile și liturgiile noastre. Sufletele din raiu nu au trebuință de parastasele noastre, ci mai de-

grabă noi am avea trebuință de ajutorul lor.

Este dar lămurit, că *Purgatoriul* nu e punct de despărțire, ci tocmai un mare punct de unire a popoarelor ortodoxe cu cele catolice. *Punct fundamental de unitatea credinței.*

Oât privește unitatea de conducere a bisericii, prin un singur cap, care este Papa dela Roma, și însemnătatea covârșitoare a acestei conduceri unitare, voi aduce numai două exemple:

În războiul mondial, puterile centrale (Germania, Austro-Ungaria, Turcia, Bulgaria) aproape dela început au avut o conducere unitară. Comandantul suprem era *Hindenburg*. Ordinele dela el erau obligatoare pentru toți.

Puterile Ententei (Înțelegerii) erau mai mari și mai multe, dar prin 1914—1917 nu aveau conducere unitară. Se luptau răsleț. Toate aveau răvna și mândria să asculte de conducere naționale. Francezii aveau deci comandamentul lor național. Englezii pe al lor. Rușii pe al lor. Italienii pe al lor. Sârbii pe al lor. Românii pe al lor.

Cât timp s'au luptat așa, rezultatele s'au văzut și s'au simțit. Sârbii bătuți. Frontul italian rupt în câteva rânduri. Rușii fugăriți. România driptă până la Siret. Abia mai răsufiau Francezii și Englezii.

După prăbușirea armatelor rusești, au intrat în război Americanii, pe frontul francez. Dar atunci telurilele comandamente naționale s'au resgândit, ca față de *Hindenburg* să pună și ele un comandant suprem. Astfel a ajuns iscusitul general francez *Foch* singurul cap al tuturor armatelor aliate, de care aveau să asculte toate comandamentele naționale.

Nu a trecut mult timp și rezultatele s'au văzut. Armatele lui *Hindenburg* au primit lovituri tot cu barosul. Odată ici. Odată colo. Nu se isprăvia lovitura de ici, când trăznete de descărcau colo. Apoi colo. Fără încetare. Ca la comanda dată de un singur cap. Peste câteva luni (în toamna anului 1918) toate fronturile lui *Hindenburg* s'au prăbușit. . .

Al doilea exemplu ne poate fi jucăria noastră cu schimbarea calendarului.

Calendarul vechiu e calendar păgân, introdus de Iuliu Cesar, pe la anul 45 înainte de Hristos. De aceea se numește și calendar iulian. Nu e tocmai bun, fiindcă tot la 400 ani întârzie cu 3 zile. Va să zică, de pe timpul lui Isus până azi ar avea întârziere de 15 zile, față de cum umblă soarele, față de anul solar. Două zile s'au corectat (s'au îndreptat) prin conciliul ecumenic dela Niceea (în anul 325), dar 13 zile mai avem și acuma de crâmpăiță.

Biserica romano-catolică, având conducere unitară, a îndreptat ușor greșeala. Mai întâiu s'au făcut îndelungate studii și debateri pregătitoare cu cei mai iscușiți pricepători ai timpului. Apoi în 24 Februar 1582 papa Gregoriu XIII a dat ordin, ca după 4 Octobrie 1582 să se facă un salt de 10 zile, socotindu-se 15

Octobre și așa mai departe, iar nu 5 Octobrie, și arătând regula cuvenită, ca pe viitor calendarul să nu rămână în întârziere față de soare, cum rămâne calendarul iulian.

Toate popoarele catolice s'au supus. Așa e disciplina, dacă e un singur cap. Cu la armată. Dacă vine ordin de sus, trebuie împlinit fără murmur, cum zice Apostolul.

În onoarea papei Gregoriu, care a introdus acest calendar, dar care în sine a fost compus de bărbați învățați, mai ales Aloisiu Lelio, se numește *calendarul gregorian*.

Cu hâr și mâr au primit schimbarea calendarului și popoarele protestante.

Calendarul iulian, păgân, a rămas în ființă numai la popoarele ortodoxe: Greci, Ruși, Sârbi, Bulgari și Români.

După oarecari studii și desbateri pregătitoare, iată că în anul 1924 introduce și Sf. Sinod din București „calendarul îndreptat”, cu care am fost mulțumiți și noi, uniții. Poporul l-a primit pe ici pe colo, cam nedumerit, dar trecând câțiva ani, s'a mulcomit, mai ales dincoace de Carpați.

Schimbarea nu s'a introdus însă cu destulă prevedere, dupăcum am scris de câteva ori și în „Unirea Poporului”, mai anii trecuți. Nu s'au dat destule lămuriri pentru popor. Nu s'a primit fără șovăire *Pascalie* de curând răposatului profesor *Chiricescu*, care a studiat-o destul de serios, destul de aprofundat. Prin șovăirea cu pasul acesta, pasul cel mai ușor — căci și până acuma, cam din 4 în 4 ani, paștile ortodoxe cădeau deodată cu cele apusene, fără ca prin această ortodoxiile naționale să fi sărit din țâtâni — s'a lăsat porțiță deschisă răsvrătirilor proaste, pentruca încercarea bună a Sfântului Sinod să afle împotrivire ba la poporul neînțelegător din Basarabia și Moldova, ațțat de Rușii pravoslavnici, ba la alte bisericile ortodoxe naționale autocefale (Sârbi, Greci etc.), cari din iubire creștinească au aflat de bine să afurisească ortodoxia națională „autocefală” română.

Fapte de acestea nu s'ar întâmpla, dacă bisericile ortodoxe naționale „autocefale” ar avea o conducere unitară, un cârmuitor suprem.

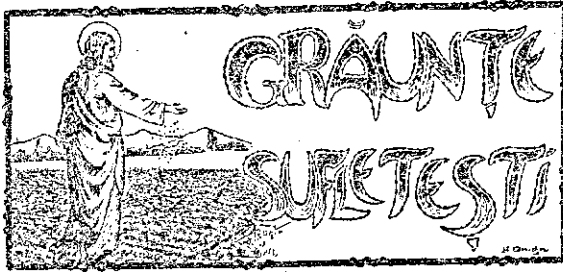
Dar prin asta s'ar ajunge la moartea „autocefaliilor” (neatârnrilor) sau cel puțin la mărginirea, la restringerea lor. S'ar ajunge la o papalitate ortodoxă, singura mântuitoare și, deodată cu ea, la unirea bisericilor ortodoxe cu biserica Romei, căci — precum am zis — „Purgatoriul” nu e punct de despărțire între popoarele creștine, ci punct de unire: fie că vreau, fie că nu vreau; fie că recunosc, fie că nu recunosc preoții ortodocși.

V'or înțelege oare cei chemați adevărurile acestea? Abia credem.

Dar va veni timpul, când le vor înțelege.

Cu cât mai târziu, cu atât mai rău pentru bisericile ortodoxe. Oaci cu atât vor fi mai multe frământările, neînțelegerile dintre ele, adecă dintre „autocefaliile” naționale, în timp ce popoarele ortodoxe vor continua să aibă — aidoma ca popoarele catolice — credința nestrămutată în ispășirea și curățirea sufletelor celor răposăți, în putința de a-le ajuta cu rugăciuni, parastase și liturgii.

Cât cheltuesc femeile din Londra pe vopseli și pudră. Primarul celui mai mare oraș al lumii, al capitalei Angliei, care are singură opt milioane locuitori, a ținut o conferință, în care a spus că femeile londoneze cheltuesc la săptămână 4 milioane de fonți șterlingi pe pudră, vopseli, săpunuri și parfumuri, ceea ce face 31 mii 680 de milioane lei la săptămână, adecă mai bine zis: 31 miliarde 680 milioane lei.

Din viața vechilor creștini

O plimbare prin catacombe

Nu ne putem despărți cu una cu două de catacombe, fiindcă, dupăcum am spus și mai înainte, în catacombe s'a scurs viața vechilor creștini în cele trei veacuri dintâi. Ca să ne putem însă plimba prin catacombe, și astfel să cunoaștem felul de viață al vechilor creștini, trebuie să cerem ajutorul unui foarte bun cunoscător al acestor ascunzișuri. Dar din capul locului în catacombe nici nu puteai intra, dacă nu cunoșteai parola, pentrucă la intrare era un paznic, care nu te lăsa înlăuntru, fără de a fi spus parola.

Paznicii catacombelor erau totdeodată și ziditorii acestor orașe subpământene și se numeau pe latinește „fossores”, ceea ce înseamnă pe românește gropari. Acești gropari au scobit sutele de coridoare subpământene, și tot ei au scobit în piatră și milioanele de morminte. Numărul acestor gropari creștea cu numărul credincioșilor, iar ei erau foarte mult stimați și iubiți de către credincioși, fiindcă fără de ei catacombele nici n'ar fi existat, iară rămășițele martirilor nu s'ar fi putut aduna și îngropa. De altfel ei formau o tagmă foarte de seamă și erau supuși preoților și diaconilor. Celce voia să se facă gropar, era examinat foarte cu multă amănunțime din partea episcopilor, și numai dacă-l aflau potrivit, îl numeau „fossor”, iar numindu-l îl și sfințeau, cam așa cum sfințește astăzi episcopul pe ceteș (lector).

Să intrăm într'una din nenumăratele catacombe ale Romei celei vechi, dar înainte cu 1600 de ani, că numai așa are înțeles. Ca să putem intra, tu cetitorule și eu, ne vom plimba mai întâiu pe cea mai largă șosea națională a Romei celei vechi, pe „via Appia”, vom aștepta până de seara, când cu siguranță vom întâlni câțiva creștini cari se întorc spre casele lor subpământene. Nici nu trebuie să așteptăm prea mult, că iată în depărtare se și ivesc două figuri bărbătești, dintre cari unul se pare a fi preot. Ne apropiem de ei, le spunem că am venit din Dacia ferice la Roma, ca să vedem și catacombele și să ne închinăm osemintelor sfinților martiri. Spre adevierea spuselor noastre, arătăm scrisoarea pecetluită a episcopului nostru din Dacia, iar preotului Fabian îi sărutăm mâna. El ne prezintă și tovarășului său de drum care se numește Felix și este nobil roman.

Păr. Fabian se arată foarte fericit că ne poate arăta mormintele sfinților martiri, iar dupăce-și arată bucuria de a ne fi putut cunoaște, iată-ne în fața intrării catacombelor sfântului Callixtus. Când să intrăm, o voce aspră ne întâmpină cu: „Stai! Cine ești? Parola?” Păr. Fabian spune parola: „Sfintele sfinților”, fossorul își scoate capul, își ea căciula din cap, se apleacă cu mare cinste, ne deschide, sărută mâna preotului salutându-ne cu: „Hristos în mijlocul nostru!” Noi răspundem cu toții: „Este și va fi”. Fossorul ia apoi o candelă de lut de jos, o aprinde dela candela sa, o dă în mâna preotului, sărutându-i mâna, și apoi plecăm pe coridorul jilav și cu aier închis.

Nu facem mai mult ca 20—30 de pași, când auzim ceva sgomot ca de tăietori de piatră. Păr. Fabian ne face atenți, să ascultăm cum lucră fossorii. Grăbindu-ne pașii, iată-ne în fața lor. Erau doi bărbați binefăcuți, îmbrăcați în cămeși albe, încinși la brâne cu curele și având în mână câte un crampân. În fața lor o candelă atârnată de un cuiu și piatră sfărâmată.

— „Să dea Dumnezeu bine, fraților. Lucrați par'că prea cu mare zor” — le zise preotul — „că de ieri ați înaintat binisor”.

— „Sărutăm mâna Sfinției Tale, cum să nu ne grăbim, că nici așa nu suntem în stare să săpăm morminte destule. Niciodată n'am avut mai mult de lucru ca astăzi. Împăratul Maximilian ne omoară cu lucrul”. (Să nu uităm că cercetăm catacombele pe vremea acestui împărat, care a domnit dela anul 235 până la 238 după nașterea lui Hristos).

— „Să nu uitați însă, fraților, că pe vremea pașnicului împărat Alexandru Sever ați odihnit destul”.

— „Așa este, Sfinția Ta, dar las' că în schimb avem acuma de lucru, de nu mai ajungem nici să odihnim. Numai ieri am îngropat nu mai puțin ca 40 de creștini, și din harul Domnului, toți erau martiri, dela cel dintâiu până la cel de pe urmă”.

— „Apoi așa nu mai merge”, — adause păr. Fabian — „Vă voi da încă mâne ajutoare”.

Cu aceasta am plecat, dar groparii nu s'au lăsat până nu au sărutat mâna părintelui. Privind pereții coridorului pe care am intrat, observăm că sunt încă noi-nouți, iar în pereți vedem tot pietri de marmură cu inscripții și cu câte un porumb sau o ramură de finic.

„Cine scobește în piatră inscripțiile și icoanele aceste?” — întrebă Felix. „Tot iubii noștri gropari”, — răspuse păr. Fabian — „Nu vezi cât sunt de slăbuțe scrisorile. După înmormântarea câte unui martir, ei înseamnă, cu vârful crampânului, numele și ziua morții martirului. Și apoi cei mai mulți dintre gropari nu știu scrie și ceti, ci decopiază de pe o scrisoare a unui știutor de carte”.

— „Dar, pentruce sunt atâtea ramuri de finic?”

— „Pentrucă frunza finicului arată că martirii au luptat în viața aceasta și că sunt vrednici de cununa biruinții, pe care le-o întinde Dumnezeu”.

Mergând mai departe, iară auzim ceva sgomot. De astădată sunt niște pași grei cari troptesc deodată, ca la comandă.

— „Băgați de seamă” — ne șoptește preotul — „groparii aduc și îngroapă niște sfinți noi”.

— „D'apoi D-Voastră noaptea îngropați?”

— „Desigur că noaptea, în Roma numai noaptea avem voie să ne îngropăm sfinții”, — răspuse preotul. „Și-apoi numai bieții gropari știu, cât au de luptat până pot să câștige trupurile martirilor. De cele mai multeori trebuie să le răscumpere cu bani scumpi dela călăi. Și apoi până reușesc să le aducă din oraș până aici, fără de a-i observa păgânii, închipulți-vă, peste câte greutatea trebuie să treacă”.

— „Acuma înțelegem și noi, pentruce nu se pot îngropa în Roma morții numai noaptea”, răspunserăm ca în cor toți trei, că nici Felix nu era din Roma, ci din Italia de nord, și venise numai ca să-l cerceteze pe unchiul său, care era păr. Fabian.

— „Și acuma, veniți să intrăm în camera aceasta unde se va face îngroparea”, zise părintele.

Ne așezăm cu toții de două părțile camerei scobite în piatră, și nu așteptăm mai mult de câteva clipite, și iată că și sosesc groparii, aducând, tot câte doi, tângile cu rămășițele sfinților martiri. Li urmează mai mulți gropari, cu crampenele pe umeri, și apoi câțiva bărbați, femei și copii, cu ochii scăldați în lacrimi. Gro-

parii așează târgile jos și apoi descoper pe rând fețele morților. Creștinii cei ce erau de față ingenunche cu duioșie și cu sfințenie, și nu numai că nu se îngrozesc de cadavrele arse și despicate, ci le sărută cu scumpătate și cu mare cucernicie. Ingenunchem și noi, iar păr. Fabian ne spune:

— „Iată cei mai noul locuitori ai raiului, numele lor sunt scrise în cartea vieții. Ei pururea se roagă pentru noi, ca să ne învrednicim și noi a le fi urmași vrednici“.

„Dar, spuneți-ne fraților, cine sunt martirii aceștia?, continuă păr., îndreptându-se către groparii.

„Acesta este nobilul Rufus, care încă n'a împlinit 12 ani. L-au atârnat deasupra focului și l-au fript încetul pe încetul“.

„Sărmanul copil, cât este de fript, nici fața nu i-se mai cunoaște“, spuse părintele, lăcrămând.

„Nu s'ar fi lăpădat de Hristos, pentru cât bun e în lume“, răspuse groparul cel mai bătrân.

„Dar tu l-ai văzut?“

„Eram de față, Sfinția Ta, m'am ascuns printre păgâni. Când am văzut că e mort, m'am apropiat de călău, i-am dat câțiva bani, ca să nu-l ardă de tot, și să-mi predea cadavrul“.

„Acesta e Probus“, — continuă celalalt gropar — „sclavul castelanului împărătesc. Stăpânul său l-a aflat odată, rugându-se în genunchi lui Isus, și, întrebându-l, ce face, i-a spus că se roagă Dumnezeului nostru. Numai decât l-a dus la tribunal și l-au osândit la moarte. I-au vărsat apoi plumb fierbinte printre umeri, până plumbul a intrat la plămâni și la inimă, iară cadavrul i-l-au aruncat în cimitirul animalelor, de unde l-am scos, fără să mă vadă suflet de om“.

„Dar al treilea cadavru al cui este?“

„E Claudia cea oarbă“.

„Doar n'au omorât-o și pe biata nefericită de Claudia?“

„Ba omorât-o zău ei, și încă cum? Au legat-o de un pat care se poate mări și i-au smuls mâinile și picioarele, iar spatele i-l-au ars cu făclii. Când apoi nu mai era în ea nici

un strop de sânge, eu am alergat să preiau cadavrul“. Apoi tăcu groparul.

„Era să-și lase și el dinții acolo și să înmulțescă numărul sfinților“, — continuă tovarășul său, — „căci călăii l-au prins și l-au bătut amar. Noroc c'a venit un nobil, care l-a scăpat din mână lor. Dar, bătut și jumătate mort, Crispus nu s'a lăsat, a luat cadavrul și l-a dus în casa văduvei Lucreția, de unde apoi l-au adus în sfârșit cu mare greutate la sfântul Callixtus“.

„Bravi creștini sunteți voi, fossorii“, — zise însuflețit păr. Fabian, și-i binecuvântă.

„Intr'adevăr că sunt oameni minunați, că până când sfinții martiri nu suferă decât odată pentru totdeauna, bleștii fossori își primejduesc viața zi de zi“, — adăugă Felix.

După o scurtă rugăciune fossorii aduc apă, spală trupurile pline de sânge și de tină, le ung cu mirezme, le înfășură în giolgiu de mare preț și le presară cu flori. Le iau în brațe, le sărută, le așează în gropile săpate, le acopere cu câte o piatră de marmoră, pe care o întăresc cu tencuială, și scobesc numele în piatra de marmoră.

Când să eșim din catacombe, ne întâlnim din nou cu fossorii cari lucrau la coridorul început. Până când am vizitat noi catacombele, ei scobiră cam 3—4 metri, loc de odihnă pentru 6—8 martiri.

„Bine vă purtați“ — le zise păr. Fabian — „Sunteți oameni de ispravă. Dar v'ași ruga de un lucru: Păstrați-mi și mie loc aici, iar când veți auzi că a murit păr. Fabian, aici să mă îngropați și pe mine, că tare îmi place de voi“.

„Ba, să ne ferească Dumnezeu, părinte dragă, că doară sfânta noastră biserică are mare lipsă de oameni învățați ca Sf. Ta“, răspunseră cei doi gropari.

Dorința păr. Fabian s'a împlinit însă. Pentru că, murind episcopul de pe atunci, și adunându-se preoții să-și aleagă alt episcop, aleră pe păr. Fabian, fiindcă la adunare se așezase pe umărul lui un porumb. Și a domnit păr. Fabian ca papă al Romei dela anul 236 până la anul 250, când împăratul Decius l-a

osândit la moarte, iar cucernici, fossori i-au răscumpărat cadavrul și l-au îngropat, după dorința sa, în catacombele sfântului Callixtus. Nepotul său Felix a ajuns și el papă la Roma în anul 269, iar la anul 274 a murit și el, cu moarte de martir, îngropat fiind tot în aceleași catacombe, dar de către alți fossori, pentru că groparii, cu cari ne întâlniserăm noi muriseră și ei, toți cu moarte de martiri. Pe mormântul unuia se poate citi și acum:

„DIOGENES — FOSSOR — IN PACE DEPOSITVS.“

OCTABV. KALENDAS. OCTOBRIS, Ceeace pe românește înseamnă: „Groparul Diogenes, îngropat cu 8 zile înaintea calendarului lui Octomvrie (adeacă la 25 Septemvrie, după calendarul nostru). Pe marmora de pe mormânt, de amândouă părțile inscripției câte un porumb, sub inscripție icoana unui fossor cu crampănuș pe umăr, în mână cu o candelă, pe marginile cămeșii câte o cruce (H) tot așa și pe pieptul drept.

Cetitorii vor recunoaște acum, ce mari binefăcători ai creștinilor celor vechi erau fossorii adecă groparii, iar cei ce și astăzi sapă mormintele morților noștri să fie mândri de înaltașii lor.

Iuliu Maior.

Incă o asigurare a păcii din lume.

Americanii se vede că s'au pus cu totdinadinsul pe lucru, ca să asigure pacea lumii. După propunerea pactului Kellog, pe care l-au iscălit aproape toate popoarele lumii, iată că acuma un senator american a făcut propunerea, cu toate țările cari au iscălit pactul Kellog să se oblighe, că pe țara aceea, care ar deslănțui războiul, să o boicoteze, adecă să nu-i dea nici un fel de ajutor bănesc ori în bucate, așa ca să moară de foame. Senatul american a primit cu mare însuflețire propunerea senatorului Capper, iar propunerea a trimis-o tuturor țărilor cari au iscălit acel contract de pace. Așadară această propunere va trebui să o primească nu numai Rusia, ci și Ungaria, care se pregătește și ea să iscălească pactul Kellog.

Foia „UNIRII POPORULUI“.

Vorbe înțelepte

Unde nu e cap, vai de picioare.

A lipsit de acasă nouă ani și s'a întors cu doi bani

S'a dus bou și s'a întors măgar.

Omul sfințește locul, iar nu locul pe om.

Toată lumea este școală.

Vremea învață pe aceia ce n'au dascăl.

Nevoia învață pe om și nuiăua pe copil.

Ursul nu joacă de voie ci de nevoie.

Pisica răzgâtată nu prinde șoareci nici odată.

Copilul nepedepsit rămâne neprocopsit.

Copilul răzgâiat rămâne neînvățat.

Cine sunt pocăiții

Onorată Redacție,

Subsemnatul cu supunere Vă rog, să binevoiți a publica în foaia DV. „Unirea Poporului“ aceasta întâmplare din comuna Cuci, dela comuna mea 1 Km. depărtare.

În ziua de 31 Ianuarie 1929 am auzit, că în aceea comună vine cu trenul de seara la ora 8 un predicator pocăit din Trg.-Mureș cu soția, ca să înduplece oamenii, să treacă la pocăiți, adecă să se lapede de biserică, de preoți și de toate tainele și poruncile sfintei biserici.

Eu am mai chemat dela noi din sat vreo câțiva oameni și împreună ne-am dus la acea casă unde locuia un țigan așa mai scuturat, nu sărman de tot, ci cu casa în rând.

Așteptăm până la ora 8 și iată, că vine cu trenul predicatorul cu soția, bine îmbrăcați, și se bagă în casă, unde am fost mulți adunați, unii urmau ca să se boteze. Scoate cărțile din geantă, le pune pe masă, apoi se pun în genunchi și se roagă, după aceea s'a sculat să predice.

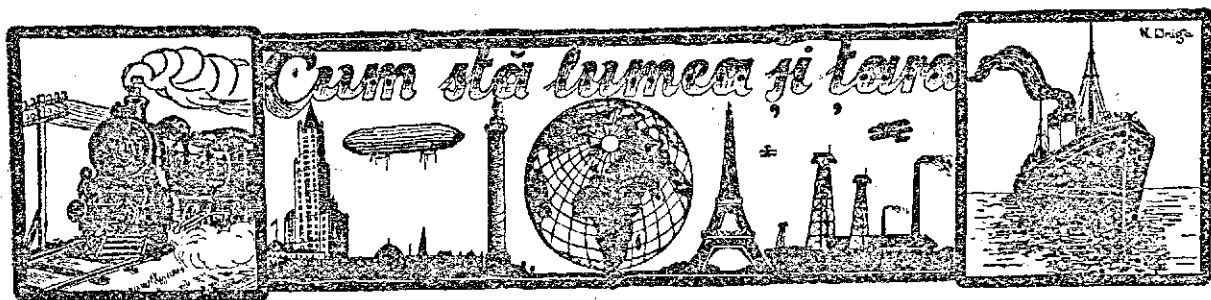
Eu m'am recomandat și l-am rugat să-mi dea voie să spun și eu ceva. Zice: „poștește“ Zic: „deschideți scriptura toți, cari aveți, la Apocalips 22; v. 19. Acolo zice: „Și de va scoate cineva ceva din cuvintele cărții acestei prorocii, îi va scoate Dumnezeu partea lui dela pomul vieții și din cetatea sfântă scrisă în cartea aceasta“ Așa e? da, au zis ei. Dar să căutăm la Luca 1; 48. Acolo zice Maica Domnului. Pentru că a privit spre starea zmerită a robiei sale, „că iată că de acum mă vor ferici toate neamurile“. Apoi zic: „Dv. de ce nu vă rugați la Maica Domnului și o defăimați zicând, că a avut mai mulți copii cu Iosif? Zice el, da! Domnul Hristos a avut mai mulți frați. Femeia lui zice, da! și surori a mai avut Domnul Hristos. Eu îi întreb, frați din corp? Zic ei: da, cu Iosif i-a avut Maria. Eu am zis cum îi chiamă? El zice Iacob și Ioan. Eu zic, să căutăm la Matei 4; 21. El își aduce aminte și zice: acela sunt feciorii lui Zevedeu. Eu zic:

„dar mai înainte de ce i-ai numit frații Domnului. Zice: mai este un Iacob și Iosue și Iuda. Zic eu: „să-i căutăm și pe aceia, la Matei 10; 3 găsim pe al doilea Iacob, că e fiul lui Alfeiu. Apoi căutăm la Matei 27; 55—56, unde zice: acolo erau și multe femei, între ele era Maria Magdalena, Maria mama lui Iacob și a lui Iosue și mama fiilor lui Zevedeu. Zic eu: „iată, că nu sunt frații și surorile Domnului din corp“.

Să căutăm la Matei 12; 50, acolo zice: „Oricine face voia tatălui meu, care este în ceruri, acela îmi este frate și soră și mamă“. El zice: „Caută la Matei 13; 55, acolo zice: „Oare nu este acesta fiul tâmplarului? Nu este Maria mama lui? Și Iacob, Iosif, Simon și Iuda nu sunt frații lui?“ Apoi le zic: „Nu vedeți, că aici e semnul întrebării? Întrebă mulțimea despre aceasta, că oare nu e așa. Doară ai văzut unde am arătat, că nu are frați și surori din corp.“

Da gândiți și cu mintea, cum s'ar putea ca mama lui Dumnezeu să aibă copii, când ea și-a promis, că pururea rămâne fecioară. Iosif a vrut să o lase pe ascuns, că și scriptura prevede fecioria, curățenia de păcate“.

Apoi le-am zis, ca să-mi răspundă la o întrebare. Zic: „De unde aveți DV. darul și puterea de a săvârși tainele lui Dumnezeu și ale sf. biserici, că acestea numai episcopii și preoții le pot face. Căutăm Scriptura la Faptele Apostolilor cap. 8; 15—19, unde găsim, că Filip era ucenicul Domnului și tot nu putea

Paștile trebuie să se sărbătorească în toată țara la 31 Martie

Marele Sinod al bisericii ortodoxe autocefale (cu cap propriu) române a hotărât în ziua de 14 Martie 1928, că Paștile se vor sărbători în ziua de 31 Martie a anului acestuia. Mitropolitul Gurie al Basarabiei însă n'a voit să se spună hotărârii acesteia și, pe sub mână, a dat voie preoșilor săi, să facă agitație în popor ca Paștile să se sărbătorească deodată cu Rușii, la 5 Mai. Atunci sf. Sinod s'a adunat, în ziua de 24 Ianuarie 1929 și a hotărât a doua oră că Paștile se vor sărbători la 31 Martie. O seamă de ziariști dela București, în frunte cu dl. Naie Ionescu, însă au făcut mare gură prin ziarele lor împotriva acestei hotărâri. Urmarea a fost că sf. Sinod, în ședința s'a din 8 Februarie a hotărât ca „acolo, unde credincioșii vor cere ca să se prăsnuiască Paștile la 5 Mai, preoșimea și autoritățile să nu se împotrivescă”.

După hotărârea aceasta însă multe parohii ortodoxe din Vechiul Regat și chiar și din Ardeal au cerut să se sărbătorească Paștile la 5 Mai. Văzând membri sfântului Sinod că în forma aceasta se face o harababură de nedescris, au hotărât următoarele: „In conformitate cu normele canonice și cu tradițiile sfintei noastre biserici, serbarea luminatului praznic al Învierii din anul în curs s'a fixat pe ziua de 31 Martie. Această hotărâre s'a adus la cunoștința clerului și a poporului prin cartea noastră pastorală. Dela această dispoziție sfântul Sinod n'a admis nici o abatere”.

pune mâinile peste creștini, ca să capete Spirit Sfânt, numai boteza. Când a botezat în Samaria pe Simon, a venit Petru și Ioan de și-a pus mâinile peste el și a primit Spirit Sfânt. La Faptele Apostolilor 9; 17 iar vedem, că Anania a pus mâinile peste Saul și s'a rugat pentru el, de a căpătat vederea și s'a umplut de Spirit Sfânt. Tot așa a rămas darul și puterea de a dezlega și lega episcopilor și preoșilor. Așa zice la 1 Corinteni 4; 1 „Iată, cum trebuie să fim priviți ca niște slujitori ai lui Hristos și ca niște ispravnicii ai tainelor lui Dumnezeu”.

Am zis: fraților, nu putem fi toți preoși, cari cum știm ceti Scriptura, că scris este la Iacob 3; 1: „Să nu fiți mulți învățători, că toți greșim în multe feluri”.

Cu acestea m'a oprit și a zis către mine: „frate de ce ai venit aicea, să ne conturbi, să nu ne putem ruga?” Eu i-am răspuns: „ferească Dumnezeu, eu nu vă opresc să nu vă rugați, numai am venit, ca să aflăm adevărul, să nu tăgăduim sf. Scriptură și să o talmăcim, care cum vrea și cum îl taie mintea. Cine nu ști, întrebe de cine știe, că e păcat să tragi suflutele în rătăcire”.

S'a apropiat ceasul 12 și a plecat dl. predicator la tren spre Târgul-Mureș.

Am rămas eu cu oamenii pe cari a vrut să-l rătăcească, și le-am spus, ca să se ferească de el, că sunt proroci mincinoși, îmbrăcați în piei de oi și din lăuntru sunt lupi ră-

Ce se va întâmpla însă cu acei vlădici și preoși ortodocși, cari cu toate acestea vor sărbători Paștile la 5 Mai? Că guvernul a spus-o în mai multe rânduri, că nu se va amesteca în treburile lăuntrice ale sfântului Sinod.

În legătură cu sărbătorirea Paștilor, suntem în măsura de a aduce la cunoștința cetitorilor noștri, că Joia trecută în piața Blajului au fost câțiva oameni, trimiși de te miri cine cari li sfătuiau pe oamenii noștri, să nu sărbătorească Paștile la 31 Martie, ci la 5 Mai. Țăranii noștri cumiși i-au ascultat, dar nu s'au turburat. Ei le-au spus, că Mitropolitul Blajului, dimpreună cu cei trei episcopi ai noștri, sunt cu mult mai cumiși decât să nu știe, când se sărbătorească Paștile. Hotărârea acelora este poruncă pentru ei. Așadară la noi n'a prins răsvrătirea pe care vreau s'o facă te miri cari trași-împinși.

Vom avea bani noi

În urma împrumutului și a stabilizării, se va face și o oarecare schimbare în felul banilor noștri românești. Cu timpul se vor aduna de prin țară hârtiile de câte 5 lei și celea de 20 de lei, și în locul lor vor veni lei de nikel. Astfel vom avea mărunțiș de câte 1, 2, 5, 10 și 20 lei, în metal. Mai târziu poate că vom avea, pe lângă hârtiile de o sută, de cinci sute, de o mie și hârtii de câte cinci mii lei.

pitor. Vă vor răpi dela sf. biserică și vă vor face păgâni. Ascultați de conducătorii voștri, că ei priveghează asupra sufletelor voastre, că unii cari au să deie seama de ele (Evrei 13; 17). Acum de 1929 de ani tot ei ne-au condus, învățații noștri, din cari a făcut sf. biserică mai mulți sfinți și au murit mii de creștini moarte de martir, chinuși în tot chipul. Aceștia tot pentru credință au murit.

Fraților, nu vă lăpădați sufletul, ca pe o unealtă rea și vă gândiți, că el este comoara cea mai scumpă din lume. Ce va da omul în schimb pentru sufletul său?

Petărlăcean Filon,
cantor în comuna Orășia.

Sămânță de trifoi.

În țara întreagă sunt cu totul vre-o 70 vagoane de trifoi. În străinătate însă prețul trifoiului este foarte scăzut, așa că nu-i mare nădejde să se poată vinde trifoi în străinătate. Luând în seamă, că în anii trecuți recolta trifoiului a fost slabă, se crede, că aceasta cantitate de trifoi, va putea să fie vândută în țară.

Sunt alte țări, cari au trifoiu și mai mult ca noi. Așa este Ungaria, care are 150 vagoane de trifoi, dar nu-l poate vinde fiindcă Rusia a pus în vânzare pe toate piețele din Europa și din America, trifoi foarte mult și ieftin.

Tot povestea cu siringile

Siringa este o unealtă medicală, un fel de ac cu pompă, cu ajutorul căreia doctorii strecoară leacul în vinele oamenilor bolnavi. Siringile s'au făcut vestite la noi în țară, câștigându-și un fel de polecră nu tocmai de cinste, mai cu seamă de când a fost ministru la sănătatea publică dl. Dr. Ioan Lupaș. Ministrul sănătății a comandat atunci din străinătate un număr foarte mare de siringi și de alte unelte doctoricești, despre cari se spune că ar fi fost plătite mult mai scump decum ar fi trebuit. Din comanda cu siringile țara noastră ci-că ar fi păgubit vr'o 300 de milioane lei.

Am arătat în numărul trecut al gazetei noastre cum afacerea siringilor a fost dată în mâna parchetului, ca să fie deplin limpezită și vinovații să fie pedepsiți. Parchetul a și început ascultarea martorilor între cari a fost chemat în locul întâi dl. fost ministru Lupaș. D. Lupaș n'a voit însă să se întâlnească, spunând că toată afacerea împotriva D-sale este pusă la cale de dușmanii săi. Asta însă nu împiedecă de loc ca parchetul și parlamentul să-și facă datoria dacă se va găsi vr'o vinovăție în sarcina fostului ministru.

Face însă mare vâlvă mărturisirea unui Neamț, omul fabricii dela care au fost comandate siringile. Acest domn mărturisește în fața procurorului, că fabrica de unelte medicale atunci când cu târgul siringilor, ca să capete ea comanda, a trebuit să împartă bacșișe în suma de peste 65 milioane lei. Acești bani, spune dumealui neamțul, cică ar fi intrat în buzunarul oamenilor din ministerul sănătății, adevărat în buzunarul funcționarilor mari și mici cari au avut ceva de lucru în legătură cu această comandă.

Mărturisirea aceasta este de-adreptul grozavă. Cum să nu fie necăjită și săracă această țară, dacă banii ei au fost furați cu atâta nerușinare chiar de către aceia cari o gospodăresc și li păzesc averea?

Guvernul dlui Maniu își va câștiga nume neperitor dacă va băga la pușcărie pe toți aceia pe cari parchetul li va găsi vinovați în afacerea cu siringile. Și mai ales dacă nu va lăsa să se cocoloșască după obiceiul dedemult, o cercetare atât de însemnată ca cea a siringilor dlui Lupaș.

Ce mai e nou în politică

Parlamentul se va ocupa în curând cu noua lege a jandarmeriei al cărei proiect a și fost depus de către d. R. Ioanițescu subsecretar de stat la interne. În înțelesul acestui plan de lege, pe viitor jandarmii nu vor avea altă slujbă decât paza ordinii și a averii cetățenilor împotriva turburătorilor și a hoților. Jandarmii nu vor mai putea fi decât gradați din cătănie, cari după terminarea serviciului militar vor avea poftă și dragoste să între în jandarmerie, așa cum era în Ungaria de demult. Toți jandarmii vor avea școală și învățatură și salare ca toți funcționarii. Ei nu vor mai putea fi întrebuințați pe viitor pentru propagandă politică.

Citiți „Unirea Poporului”.

Mari revărsări de ape în Grecia

În urma topirii zăpezii râurile Vardar, Strymon, Nestos și Marița din Macedonia au eșit din alvii și s'au revărsat dealungul văilor. Sute și mii de hectare de pământ zac sub ape, iar locuitorii satelor și orașelor au trebuit să fugă, lăsându-și pradă apelor toată averea. Foarte tristă e soarta acelor locuitori cari nu s'au putut nici cum refugia, fiind cuprinși din toate părțile de ape. Guvernul le trimite ajutoare prin aeroplane, dar cei mai mulți îngheață de frig, fiind ger cumplit în zilele din urmă pe acolo. Mii de vite și zeci de oameni s'au înecat. Până acuma zac sub ape la 400 de hectare de pământ.

Zăpadă neagră

Am amintit în numărul trecut al gazetei noastre, că în părțile de miazănoapte ale Moldovei și prin Bucovina a nins cenușă. Această ninsoare, prin unele locuri era vineție, ca oțelul călit, iar prin altele roșie, sau gălbinie, ca pucioasa.

Mai ciudată și mai înspăimântătoare în aceaș vreme a fost însă cenușa căzută din văzduh asupra orașelului Lespezi și a împrejurimilor sale. Când au ieșit oamenii dimineața afară, toate casele, ogrăzile și ulițele, ca și dealurile, erau acoperite cu un strat gros, de prav negru, ca funinginea. ! Era o privescătoare zguduitoare. Părea că toate cuprinsurile s'au învelit cu postav negru, de doliu, ca și când ar fi murit lumea toată.

E lesne de înțeles, de câtă groază s'au umplut pașnicii locuitorii ai orașelului Lespezi și ai satelor din jur, cari s'au trezit dimineața ca într'o criptă.

Caldă prietenie cu Polonia

Dela marele război încoace dintre toate popoarele vecine cu noi, Polonii au fost aceia cari ne-au arătat o statornică și caldă prietenie. Ne aducem aminte că în vara anului trecut a venit de a stat la noi în țară mai multă vreme mareșalul Pilsudski, cel mai mare bărbat de stat al Poloniei. Și am arătat și noi în gazeta cum de curând, Rușii, vrând să încheie un fel de protocol de pace cu Polonia, aceștia din urmă n'au vrut să subscrie protocolul până când Rușii nu s'au arătat aplecați să imbie și Românii un protocol de pace.

Rușii ne-au și imbiat acel protocol zis „Protocolul Litvinov“, pe care noi l'am și iscălit în săptămânile trecute, având de acum înainte un fel de învoială de pace cu Rușii sovietici.

Pentru a strânge și mai mult legăturile de prietenie dintre noi și Poloni, în ziua de 24 Februarie d. Mironescu, ministrul nostru de externe a sosit la Varșovia în capitala Poloniei unde i-s'a făcut o primire dintre cele mai călduroase. Nu putem decât să ne bucurăm când țara noastră are prieteni atât de buni și de viteji ca Polonia.

Un ministru plin de foc

Când cu gerurile cumplite din săptămânile trecute, au suferit și Sărbii de frig cât i-a răbdat pielea. În orașul Belgrad de mulțori ulițele erau aproape pustii, căci locuitorii se țineau mai mult la adăpost și pe lângă vetre. Un singur om se putea

vedea, plimbându-se țanțoș pe aleele capitalei sârbești, fără să-i pese de vânt și ger. Un om cu capul gol, cu gâtul deschiat și în haine de vară... Și nu numai într'o zi, ci zile și săptămâni de-a rândul, tot la fel de țanțoș și de subțire îmbrăcat.

Credeți că era vre-un nebun sau alt tresărit? Nu.

Era grecul Polichroniades, ministrul Greciei la Belgrad.

Sărbii văzându-l tot așa, și azi și mâine, pe gerul cel cumplit, cu capul gol și cu gâtul desvelit, au început să-l pân-dească, să afle ce fel de om este? Și au aflat că d. ministru Polichroniades a dormit toată iarna cu fereastră deschisă, că mergea în fiecare zi la râul Sava și se scâldea în burduful de ghiață pe care îl tăia servitorul său!

Și n'avea nici măcar troahnă, cum n'a avut toată viața lui.

Miniștri mai puțini în Jugoslavia

Regele Alexandru al Serbiei vrând cu tot dinadinsul să vindece durerile și necazurile de până aci ale țării sale, a hotărât între altele să reducă numărul ministerelor. Consiliul legislativ pregătește o lege în înțelesul căreia Jugoslavia nu va mai avea decât 12 miniștri, prin ceea ce poverile țării vor scădea în chip simțitor.

O părere și o propunere

În legătură cu organizarea reuniunilor de femei gr. cat. din Munții Apuseni

Biserica, în lupta ce o duce azi, în sânul său, — pentru reîntronarea echilibrului moral sufletesc, iar în afară contra atâtor secte și curente subversive, are un netăgăduit ajutor în reuniunile noastre de femei. Lucru firesc să și fie așa. Dumnezeu doar anume a înzestrat femeia cu cele mai delicate și mai nobile însușiri, (calități) ca prin ele să poată fi factorul regenerativ în formarea familiei și societății omenesci. Atunci, pe dreptul putem pretinde ca fiecare femeie capabilă să fie membră într'o astfel de reuniune, ca, cu atât mai corăspunzător să și poată îndeplini aceasta chemare. Câtă bucurie, când auzim de frumoasele succese de pe alocureal și iarăși ce decepție, când vedem că altele numai vegetează.

Ce ne privește pe noi, în Munții Apuseni avem în parohiile fruntașe bine organizate astfel de reuniuni. Trebuie însă, să fie înființate în toate parohiile. Cei cari ne-am ocupat intențiv de aceasta chestiune, cunoaștem bine și piedecile, dar și mijloacele potrivite. Încât, în vederea unui viitor mai rodnic, pe acest teren, trebuie să cerem o conlucrare intențivă și comună — a tuturor unităților. Lucrând fiecare în parohia sa și pentru biserică sa, în comunele mici și sărace cu mari sforțări numai va putea realiza puținelul, fiindu-i lipsurile multe, iară puterile slabe. În schimb, la centre și în comunele mari și bogate, cu cea mai mare ușurință se realizează orice trebuințe. Acum, scopul unei fiecare reuniuni este același: îngrijirea casei Domnului și promovarea vieții morale în sânul parohiei; de ce nu ar putea fi și mijloacele și și forțele toate concentrate, lucrând armonios împreună pentru atingerea unicului lor scop?

Cât de rău îți cade, când într'o parohie muntoasă săracă, nu poți afla 10—15 femei potrivite, ca, să poată conduce și lucra. În acelaș timp, ce contrast jicnitor și nedrept — în ușurința de a munci cu succese, spre pildă în

Câmpeni, unde avem o Doamnă Prezidentă autoritară și mare la suflet, în tot ce privește biserica noastră. Încât singur, prin personalitatea D-Sale, poate pune în lucrare toate familiile, pentru înzestrarea și prestigiul parohiei. Pentru a-se putea lucra unitar și mai cu succes, cred a fi în asentimentul tuturor Doamnelor prezidente, făcând propunerea ca să facă o asociație comună toate unitățile și adeca, celea din jurul orașului Câmpeni, sub conducerea Doamnei Prezidente din Câmpeni, iară celea dela Abrud, sub a Doamnei din Abrud.

În acest caz, s'ar realiza două lucruri, cari ne interesează. S'ar pune baza la o frățietate, între Doamnele și femeile noastre din toate parohiile, îndemnându-se și instruindu-se una pe alta, pentru a lucra solidar în interesul întregii biserici. Iar, atunci s'ar egala toate reuniunile din parohii, dispărând contrastul — de puternic și sărac — toate fiind una.

Apoi, s'ar dobândi un puternic factor cultural și social, care va aduce servicii de neprețuit în propaganda ce-o va face pe chestiunea educației sufletești și a instrucțiunii morale. Și numai acestea servicii, dacă le-am considera încă ar trebui să ne îndemne pe toți deopotrivă să punem umăr la umăr, pentru a le putea înfăptui. Căci nimic nu zdrobește mai mult pe un preot aici în munți, ca tocmai imposibilul ce-i stă în mod natural în calea sa, de-a putea cultiva totdeauna și toate sufletele, fără deosebire de etate și sex — din cauza situației de risipire a comunelor și a mizeriei ce produce vagabondajul în tot timpul, cât pot lipsi de pe acasă. Și aceasta fără vre-o excepție cândva. — D-apoi avându-se în vedere câte alte învățături ce femeile noastre și le vor însuși și pe alte terenuri. Apoi bucuria și plăcerea de serbare când vor putea primi la casele lor pe Doamnele dela centru? — Cu un cuvânt, trecându-se peste greul începutului, organizația în felul acesta va lua așa un avânt, de va uimi. Tocmai de aceea, cred că ar fi potrivit să se recomande și de sus.

Iar până atunci, să facem o adresă călduroasă către Doamna Mimi Dr. Pașca, prezidenta reun. din Câmpeni, să binevoiască să îmbrățișeze ideea noastră — să o desbată cu comitetul D-Sale, apoi să invite și comitetele din Baia de Arieș, Lupșa, Mușca, Bistra și Certejea, ce ar aparține la centrul Câmpeni, când apoi împreună se stabilească un program, cerut de toate cerințele acestor unități. Noi preoțimea însă, avem căderea de a-le da tot concursul și sprijinul. În acest chip, cred foarte mult și tare, că să va putea crea un puternic razim în jurul bisericii noastre din munți, de a învinge atâtea greutăți și mizerii ce i-s'au pus în cale, în vremea aceasta nenorocită de după război. Eu, cunoscând foarte amănunțit toată situația acestor munți, am aflat mult potrivit să expun aceasta părere și să fac menționata propunere. Cei în drept, dacă au desinteresată bunăvoință — să o îmbrățișeze și realizeze.

Certeje, la 2/II 1929.

Preot Aurel Gligor

O mare tâlhărie. În numărul 6 din 10 Februarie al „Unirei Poporului“ scriam între „stirile săptămânii“ cum a pătălit un poștar hoț pe comerciantul Ștefan Nyerges și pe meseriașul Nicolae Barna dela Blaj. Ancheta cerută de șeful oficiului postal dela Blaj s'a făcut și pasărea bună a fost prinsă, în persoana lui Moș Milian din Lăzăreni, jud. Bihor, care acuma tânjește în temnițele tribunalului dela Oradea, iar pentru ziua de 9 Martie își așteaptă judecata. Sunt citați la judecată și amândo păgubași dela Blaj.

Târgurile săptămânii

Luni, 11 Martie: Șinca veche, j. Făgăraș; Palos, j. Târnava Mare; Ungra, j. Târnava Mare.

Marti, 12 Martie: Mălâncrav, j. Târnava-Mare; Roteni, j. Mureș; Cluj; Iernut, j. Mureș; Ighișul nou, j. Târnava Mare; Vlăhița, j. Odorheiu; Mediaș, j. Târnava-Mare; Nașfalău j. Sălaj.

Miercuri, 13 Martie: Mediaș, j. Târnava Mare; Timișoara.

Joi, 14 Martie: Negrești, j. Sătmăș; Orăștie j. Hunedoara.

Vineri 15 Martie: Suplacul de Bărcău, j. Bihor; Roșia Montană, j. Alba;

Sâmbătă, 16 Martie: Bărzav, j. Arad; Moritfeld, j. Timiș; Cenadul Mare, j. Torontal; Sighișoara, j. Târnava Mare.

Duminică, 17 Martie: Mihaifalău, j. Bihor; Făgăraș; Homorod, j. Târnava Mare; Bord, j. Bihor; Cincul, j. Făgăraș; Ozun, j. Trei Scaune; Vurpăr j. Sibiu.

A furat clopotul unei biserici. Postul de jandarmi din Hida a făcut arătare parchetului Brașov, că Pușcaș Mitru din Sâmpetru a furat clopotul bisericii săsești, și l-a vândut cu o mie de lei.

S'a rupt ghița cu 150 persoane. Cu frigul cel mare au înghețat toate râurile cele mari ale Europei, între ele și Dunărea și Rinul, râul care desparte Germania de Franța. Zilele trecute se dădeau pe ghița Rinului 150 persoane între orașele Ruhrort și Homburg. Deodată ghița a început a pârâi. Oamenii au strigat ca din gura șarpelui, iar cei de pe țărm le-au sărit într'ajutor. Cu mare greutate au putut fi mântuiți cu toții dela moartea sigură.

Când vor scădea dobânzile? Sătenii noștri așteaptă dela guvernul Maniu înainte de toate scăderea dobânzilor. Și drept o au, că cei mai mulți s'au băgat datori la bancă și plătesc 30—40 la sută camătă. Când și cum vor scădea dobânzile?

În urma stabilizării, guvernul va da voie Băncii Naționale, să tipărească bani noi. Bani, câți erau până acuma în circulație, dădeau laolaltă suma de 21 miliarde lei. De acuma Banca Națională va tipări însă 30 miliarde lei, cu 9 miliarde mai mulți decât până acuma. În schimb Banca Națională va da mai multe împrumuturi băncilor, și anume cu dobândă de 6 la sută, obligându-le, ca ele să iea unele dela altele 9 la sută, iar dela oamenii cu cambii 12 la sută. Aceasta se va întâmpla mai cu seamă dacă vom avea o roadă cel puțin mijlocie și un export bun. Dacă nu, dobânzile totuși se vor micș, fiind cel mult 20 la sută.

Un băiat pedepsește pe tatăl său. Emeric Sabo, muncitor din Oradea, era foarte bețiv. Tot ce câștiga lăsa la cărciumă, iar când venea beat acasă își bătea și schingieua copiii și soția. Sosind și Sâmbăta trecută beat acasă, copilul său cel mai mare, deși abia de 16 ani, a luat un lemn și l-a lovit în cap pe tatăl său, tocmai pe când o bătea pe mamă-sa. Bețivul a fost dus la spital, unde doctorii i-au legat rănilor.

Binefacerile bisericilor catolice. Biserica latină sau romano-catolică susține, după cum arată gazeta oficială a Papei „Ossevatore Romano”, în lumea întregă 15 mii 700 spitale, cu 752 mii paturi și cu 135 de mii de surori de caritate (călugărițe). Mai susține apoi 13

mii 400 de internate pentru băieți și fete, în cari cresc 668 mii 600 de tineri, și pe cari îi cresc 70 de mii 600 dascăli. Are apoi 96 mii 300 de case de ajutoare, pe cari le cercetează zilnic 2 milioane 389 mii 600 de săraci și nevoieși, având întreținere completă 140 de mii de călugări cari le conduc. Sub porunca acestora stau 120 mii de mireni și 6 milioane 650 mii de ajutători mireni, neprimind nici o leafă.

Care biserică de pe întreg rotogolul pământului se poate asemăna, în cece privește facerile de bine, cu singura biserică adevărată a lui Hristos, cu biserica catolică?

Un mare politician s'a călugărit. Lu-Tseng-Tsiang, fost ministru plenipotențiar al Chinei la Berna (capitala Elveției), a intrat în mănăstirea catolică benedictină Sf. Petru și Andrei din Zevenkerken, (Eveția) îmbrăcând rasa călugărească. Lu-Tseng-Tsiang era mai înainte păgân, asemenea tuturor chinezilor.

Cum peșeso fetele de astăzi. Într'o gazetă memțească din Salzburg (Austria) a apărut următoarea publicație: „Care prietin de animale ar fi aplicat să se căsătorească cu o fată, care are un căne foarte de mare preț?”

O bătaie unică în felul ei. Două studente dela universitatea din Pennsylvania (America de Nord) s'au dueltat mai săptămânie trecute cu sabia. Amândouă au fost duse la spital, unde acuma le vindecă rănilor. Care a fost motivul duelului? Amândouă aceste fete s'au dus într'o seară la cinematograful, unde au admirat pe teatralistul Ronald Colman, și s'au amoretat de el, tun. Apoi au început a se certa, până au ajuns la duel. Interesant e, că ele nu-l cunosc pe teatralistul acela numai de pe film, iar teatralistul nu cunoaște pe nici una dintre ele.

Pe ce cheltuiesc americanele banii. În America sunt bani până-i lumea. Dar se și cheltuiesc ca nicăiri altundeva. Soțiile și fetele miliardarilor americani își cumpără ciorapi de dantele (cipcă) de mătăsă cari costă câte 800 dolari perechea, adică 133 mii 600 lei; parfumuri, sticla cu câte 250 dolari = 41.750 lei; cordoane (cingătoare) cu 100 dolari = 16.700 lei; poșete (străițuci de mână) cu câte 40 dolari perechea = 6680 lei; cele mai fine cu câte 100 dolari perechea = 16.700 lei.

Banii de pe o pereche de ciorapi ar ajunge la noi pentru zidirea unei bisericețe.

Un faraon egiptean a voit să oprească beutura, înainte cu 4000 de ani. Învățații englezi, cari caută în Egipt mormintele vechilor faraoni au dat de un mormânt regesc, în care au aflat o inscripție foarte interesantă. Faraonul, care este îngropat acolo, a voit adică să oprească, încă înainte cu 4000 de ani, beutura în țara sa. L-au oprit însă doctorii dela darea acestei porunci. Se vede că doctorii de pe vremea aceea erau și ei iubitori de beutura.

Cine cărmuește în Rusia? De câțiva vreme în Rusia bolșevică se petrec unele lucruri interesante, cari dau mult de vorbit lumii. Astfel, ca să amintim numai cea din urmă întâmplare, Trotzki, fostul întemeietor dimpreună cu Lenin al statului bolșevic de astăzi, a fost surghiunit în Turcia. Oare pentru ce? Pentru că au apucat la putere alții, și încă din întâmplare tot oameni foarte tineri, de câte 20—35 de ani.

Într'un articol scris într'o revistă nemțească de un diplomat, care a stat mai mulți ani în Rusia, cetim, că la conducerea armatei roșii, a poliției, a partidului bolșevic stau tot bărbați foarte tineri.

Un mare învățat rus, cu numele Woskressenski a scris de curând o carte, în care spune, pe baza cercetărilor îndelungate, că conducătorii Bolșeviciei sunt aproape toți oameni abnormali, adică nu chiar cu mintea în loc, cari mai târziu, dar odată cu siguranță vor ajunge în casa de nebuni. Dar nu numai conducătorii, ci 40 la sută dintre inșiși bolșevicii sunt abnormali. Drept dovadă a spuselor sale aduce pilda conducătorilor bolșevici Trotzki, Rykow, Stalin, Ordschomikidse și alții. Bineînțeles că bolșevicii au oprit numai de cartea lui Woskressenski, dar până s'o oprească ei, s'a răspândit în străinătate.

Darul diui profesor Iorga. Marele nostru învățat, fala țării noastre, care este profesor Nicolae Iorga, și-a dăruit întreaga sa bibliotecă (câteva zeci de mii de cărți) statului pentru ca să învețe din ea studenții universităților noastre. Dl ministru al instrucției a luat în primire această bibliotecă, mulțumind diui profesor Iorga pentru marele său dar, iar deputații au bătut în palme câteva minute, stând în picioare și sărbătorindu-l pe dl Iorga.

Înșelăciunea fabricii de zahăr din Târgu-Mureș. Cineva a pârât guvernului fabrica de zahăr din Târgu-Mureș, că n'ar arătat, cât zahăr produce, și astfel ar fi înșelat statul cu câteva sute de milioane, neplătind dările cuvenite. Ministerul finanțelor a dat ordin administratorului financiar din Târgu-Mureș, să cerceteze, dar acela a declarat că nu află nici o înșelăciune la mijloc. L-a trimis apoi pe inspectorul general Stamate, să cerceteze cazul, dar pe acesta directorul fabricii l-a plătit, așa că nici el n'a mai descoperit nici o înșelăciune. Însfârșit inspectorul general financiar Petre Floria a descoperit înșelăciunea iar directorul fabricii, soția lui și mai mulți funcționari înalți au fost băgați în temnița tribunalului Târgu-Mureș, până se va face lumina deplină în privința înșelăciunii.

Frigul a ajuns până în brânul pământului. Grozav a fost frigul din săptămânile trecute. A ajuns până în cele mai călduroase țări ale pământului, ba chiar și la ecuator (brânul pământului), unde este vară veșnică. Spre marea mirare a învățaților adică s'au aflat înghețate izvoarele oazelor din pustia Zahara, care este cea mai mare pustietate a lumii, dar are câteva pajști și pădurici cari se numesc oaze, unde sunt și izvoare.

Papa va bate bani proprii. În urma împăcării Papei dela Roma cu regele Italiei, preafericitul părinte al întregii creștinătăți va avea țara sa proprie, mică nu e vorba, dar de mare însemnătate, care se va numi „Città del Vaticano”. Sfântul Părinte va avea banii săi proprii, trenuri, gară, postă, telegraf și telefon propriu. Îndată ce se va vota în parlamentul italian învoirea dintre Papa și regele, acesta din urmă se va prezenta înaintea Papei, cerându-i binecuvântarea. Papa îi va întoarce vizita în curs de opt zile.

Regina Iugoslaviei vrea să nască în Zagreb. Croații și Sârbii nu se pot împăca nici decum. Regele Alexandru și-a pus de țintă împăcarea acestor două popoare. De aceea regina Mărioara a hotărât că va merge la Zagreb (capitala Croației) și acolo va naște pe cel de al treilea copil al ei, care va fi ca un fel de pecetuire a împăcării dintre cele două popoare.

O minune mare în Germania. Am scris și noi anul-trecut despre minunea cea mai pomenită din Konnersreuth (Germania), unde fata Teresia Neumann asudă sudori de

sânge și i-se fac ranele Domnului pe mâni, pe picioare, pe pict și pe cap. Mai mult, în starea sa aceasta, prevestește adevărul procește. În vremea din urmă ea are vedenii minunate, vede pe Domnul nostru Isus Hristos când umbla pe pământ și reproduce cuvintele Mântuitorului în limba jidovească de pe atunci, numită limba aramaică, cu toate că abia știe ceti și scrie, iar limba aramaică n'a auzit-o de când e, cum n'a auzit-o nici o fată de prin satele noastre.

Ca și cetitorii noștri să aibă idee, cum vorbea Domnul nostru Isus Hristos, reproducem câteva din cuvintele Mântuitorului așa cum le-a rostit el.

„Tată, iartă-le lor“, sună pe arămește: „Abba, șaboc lăhon“ (ă = „e“ deschis) „Amin, Amin, grăiesc ție, astăzi vei fi împreună cu mine în rai“, sună pe arămește: „Amen, Amen, amarna lach b(j)amatte emmi b pardesa“. „Părinte, în mâinile tale îmi dau duhul“ suau: „Abba be (l)ada(ch) afkidruchi“.

Zeci de învățați din toate părțile lumii se adună în jurul Terezei Neuman și o studiază. Toți stau uimiți în fața ei, și nu știu cum să-și explice faptul acesta.

De altfel Terezia Neumann a vindecat de vreo doi ani încoace sute de bolnavi și a proscris lucruri cari de fapt s'au împlinit.

Cu ce-și bat oameții „moderni“ espetele. Un cetățean din Berlin a mâncat singur în 10 zile un porc întreg, care cântărea 150 kg. Un altul a mâncat un cârnaț, în lungime de 7 metri, într-o jumătate de ceas. Un englez a mâncat, la o singură masă, 100 de bucăți de prăjituri. Un italian a mâncat, dintr-o singură înghițitură, o macaroană (un fel de tăieței) de 3 metri și jumătate de lungă. Un german a beut 10 litri de vin dintr-o sticlă, într-o minută și 10 secunde. Un altul însă l-a întrecut, pentru că a înghițit 10 litri de vin, din aceeași sticlă, în 23 de secunde. O ceată de iutări din Polonia a zis într-una, din ceteri, vreme de 33 de ceasuri, fără să se oprească. Un sas a cântat la pian 38 de ceasuri, fără întrerupere. Un italian a cântat din fluer 6 ceasuri într-una, stând cu picioarele în mare și jucând în apă. La Berlin un teatralist a jucat într-una 6 zile, cu 3000 de fete dupăolaltă. O pereche tinăra a trecut în joc drumul de 70 kilometri dela Boston la Providence (America de Nord).

Robii dela Târgu-Ocna în ajutorul infometaiilor din Basarabia. Auzind robii din ocnele de sare dela Târgu-Ocna, cum se prăpădesc cu zile o seamă de Basarabeni din lipsă de hrană, au hotărât că le vor trimite tot câștigul lor de pe 3 luni, ca să-i ajutoreze. Le-au și trimis, cu învoirea directorului ocnei, 24 mii 500 lei, cât au câștigat bieții robi în cele trei luni din urmă, tăind la sare.

S'a aprins un vagon de tramvai sub un tunel. În marile orașe ca Parisul, Londra, New-York trăiesc milioane de oameni, iar căruțele și tramvaiele electrice și automobilele nu mai încap pe străzi, așa că conducătorii orașelor s'au văzut nevoiți ca tramvaiele (un fel de trenuri scurte, mânate cu electricitate) să le poarte ori pe deasupra coperișelor caselor, ori apoi pe sub pământ. În unele orașe sunt tramvaie de trei feluri: unele cari merg pe străzi, altele cari trec pe deasupra coperișelor, și iarăși altele cari umbă pe sub pământ.

Un astfel de tramvai subpământean din New-York (capitala Statelor Unite Nordamerica) s'a aprins săptămâna trecută, tocmai pe când trecea prin tunelul Hudson. Vagoanele erau pline de călători, și fiindcă flacărele s'au lătit cuiuteală ne mai pomenită, frica și desna-dejdea printre călători a fost deadreptul groaz-

nică 10 călători au fost răniți ușor, 30 sunt în stare foarte grea, iar 100 sunt răniți mai ușor. Vreme de mai multe ceasuri tramvaiele n'au putut umbla pe sub pământ, până pompierii au stins focul, iară lucrătorii au reparat linia.

Se va reforma jandarmeria. Că ce slabă și neputincioasă a fost jandarmeria noastră în cei 10 ani de România-Mare, nu trebuie s'o spunem noi, o știe toată lumea. A observat-o și guvernul. De aceea a făcut un plan de lege despre reforma jandarmeriei, pe care dl ministru Ioanțescu l-a depus zilele trecute pe masa Camerei.

Iată cum va fi noua jandarmerie: Vor fi 15 mii de jandarmi, cari se vor alege ca pe vremea Ungurilor, dintre șarjele militare. Nici un căprar, care a slujit trei ani la militarie, însă nu poate ajunge jandarm până n'a făcut școala de jandarmerie și n'a făcut examen în regulă. Până acuma au fost în toată țara 8700 de posturi de jandarmi, de aici înainte nu vor fi decât 4500, de cari se vor ținea câte 2, 3, 4 sate.

La fiecare post vor fi cel puțin 5 jandarmi, sub conducerea unui jandarm șef de post, 4—5 posturi vor forma o secție. Două sau mai multe secții formează un pluton, comandat de un ofițer inferior. Două sau mai multe plutoane formează o legiune, sub comanda unui căpitan sau maior. Mai multe legiuni formează un inspectorat, sub comanda unui colonel sau general de brigadă. O măsură bună este că **nici un superior nu poate da unui jandarm poruncă decât în scris**, așadară jandarmii nu vor mai putea face atâtea ilegalități câte au făcut până acuma. Și plata le va fi mult mai bună.

† **Emil P. Stolca** directorul executiv al băncii „Maramurașana“ din Sighetul Marmăției, după o boală îndelungată suferită cu resemnare adevărat creștinească, a adormit în Domnul în etate de 36 ani. Rămășițele pământești ale răposatului au fost transportat la Blaj și înmormântate în cimitirul greco catolic.

Adormitul în Domnul a fost un om foarte harnic și cum se cade. Boala grea însă, care-l păștea de atâta vreme, l-a slăbit, rând pe rând, până ce în sfârșit l-a răpus. Facându-și școlile la Blaj, a cerut să fie înmormântat în pământul sfânt al Blajului, petrecându-l la groapă multă lume bună. Înviătoarea dela școală primară de stat, și soția dlui director de bancă Victor Muntean dna Georgina Muntean, își deplânge fratele în fieiertatul.

Dormi în pace suflet blând și nobil!

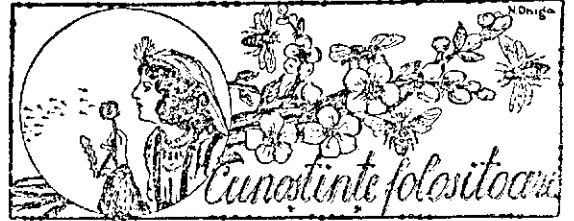
Daruri pentru Orfelinatul din Blaj

În cursul anului 1928 s'au făcut Orfelinatului gr.-catolic român din Blaj următoarele daruri: 1. Banca „Agrară“, Cluj, 50,000; 2. Elevii liceului de băieți, Blaj, colectă, Lei 9433; 3. Elevii școlii normale de băieți, Blaj, colectă, Lei 6080; 4. Banca „Patria“, Blaj, Lei 6000; 5. Banca „Albina“, Sibiu, Lei 5000; 6. Banca Românească, București, Lei 5000; 7. Banca „Gorionul“, Aiud, Lei 5000; 8. Teodor German, director în Ministerul industriei, București, Lei 3000; 9. Parohia Cut, colectă, Lei 2400; 10. „Steaua Română“, București, Lei 2000; 11. Parohia Reghin, colectă, Lei 1440; 12. Dela cununia dsoarelor Iulia și Veronica Râșnița, Simeria, Lei 1318; 13. Reun. femeilor române gr.-catolice, Sibiu, Lei 1000; 14. „Națională“, soc. de asig. București, Lei 1000; 15. „Casa noastră“, S. A. Baia-Mare, Lei 1000; 16. „Generală“, soc. de asig. București, Lei 1000; 17. Soc. „Petroșani“, București, Lei 1000; 18. Parohia Șincai și filia Șincai-Negreni, colectă, Lei 630; 19. Banca „Carpații“, București, Lei 500; 20. Primăria Blaj, Lei 500; 21. Parohia Muntele-Băișoarei,

colectă, 430; 22. Păr. Dr. Iuliu Florian, Blaj, Lei 300; 23. Elevul lic. Gh. Thoma, Călărași, colectă, Lei 130; 24. Parohia Boz, colectă Lei 192; 25. Copiii din Ciuci-Copand, colectă, Lei 130; 26. Păr. Aurel Hârșan, Cenade, Lei 100; 27. Parohia Mințiu, colectă, Lei 30; 28. Elevul I. Corpodean, Bonțida, colectă, Lei 30; 29. Ing. Fl. Bogdan, Reghin, Lei 20. — **În total Lei 104.803.**

Exprimând și pe aceasta cale, în numele micilor orfani, cele mai fierbinți mulțumite tuturor binefăcătorilor noștri, recomandăm și pe viitor în atențiunea inimilor generoase acest așezământ umanitar și cultural.

Inspectoratul Orfelinatului.

Tipicul săptămânii

10 Martie 1929 Dumineca IV a Parisimilor.

Sâmbătă seara, la Doamne strigat-am... 10 stihiri, 7 a învierii din octoih v. 7 și 3 din Triod v. 8 Mărire din Triod v. 6 și acum a Născ. de Dumnezeu a. v. 7. Intrat. Lumină lină. Prohimen. Stihovna învierii v. 7. Mărire și acum din Triod v. 2. Acum slobozește... Troparul inv. v. 7 a sf. Ioan scărarul v. 1 în Triod și a Născ. de Dumnezeu v. 7.

Duminecă dimineața, la Dumnezeu e Domnul, troparele ca sâmbătă seara; stihologiile v. 7 și Troparele mari ale învierii la locul lor. Ipacoiu, Antifoane cu prohimenul v. 7. Toată suflarea... Evang. învierii VII. Învierea lui Hristos... ps. 50. Mărire... Ușile penitenții... și celelalte. Catavasiile Bunei-Vestiri. >Deschidevoiu gura mea... După catav. III sedelna, condacul și icosul Triodului, după VI Condacul și icosul învierii v. 7. Luminătoarea învierii VII și ale Triodului. Laudele 7 a învierii din Octoih v. 7 și 1 cu stih propriu din Triod v. 1. Mărire stihira Evang. învierii și acum Preabinecuvântată ești Născ. de Dumnezeu... Doxologia mare. Liturgia sf. Vasile cel Mare. Apostolul și Evanghelia Duminecii IV din Paresimi.

În aceasta **Duminecă seara**, (Inscrat mare, Triod pag. 309) la Doamne strigat-am... 10 stihiri, 4 stihiri de penitență din Octoihul Triodului v. 7 (vezi pagina 445), 3 stihiri din Mineiu din slujba de obște la un Arhieru, cu Mărire și acum a Născ. de Dumnezeu totdeacolo v. 6. Intrat. Lumină lină... Prohimenul >Să nu întorci fața ta... cu stihurile lui. Stihovna întreagă din Triod. Acum slobozești... Troparele Născ. de Dumnezeu și deslegarea cum s'a arătat în Dumineca I a paresimilor.

14 Martie 1929, Ziua Canonului celui mare a Sf. Andrei (mănecat extraordinar) se face miercuri seara precum urmează: Binecuvântarea preotului... Veniți să ne închinăm și ps. 19 și 29 cum și toate celelalte părți din Octoihul mic de duminecă dimineața, paginile 13—23 până la Mărire și Acum. Aliluia, de 3 ori Ectenia Mare. Aliluia (de 3 ori) v. 7 cu stihurile >De noapte măneacă sufletul meu... Cântările treimice v. 7 >Celace ești laudat de Cheruvimi întru putere... Mărire și acum pentru rugăciunile apostolilor și ale Evarhului Nicolae măntuiește-ne pe noi (Triod pag. 414 și 416) Ectenia mică, Stihologia de penitență din Octoihul Triodului de joi dimineața v. 7. (Pagina 447) >Lucrători ai țarinei tale... stih... Mărire și acum >Bucură-te... Ectenia-mică. ps. 50. Rugăciunea preotului >Măntuiește Dumnezeule poporul tău... Apoi se începe canonul cel mare cum se află în Triod (pag. 331), Cântarea I, II, III (repetându-se pripelele >Indurăte spre noi Dumnezeule, îndurăte spre noi. >Cuvioasă Maria... >Sfinte Andre... Ectenia mică. Sedelna. Cântarea IV, V, VI, Ectenia mică. Condac, Icos și fericirile. Cântarea VII, VIII, IX. Ectenia Mică. Luminătoarea v. 7 din paresimi de joia (vezi Triod pag. 416) de 3 ori Psalmii 148, 149 și 150 (orologiu pag. 96-98) Doxologia Mică. Ectenia de dimineața. Stihovna mănecatului din triod cu stihurile >Umplu-tu-ne-am dimineața... >Și să fie strălucirea (vezi-le în Orologiu pag. 108.) Bine este a-se mărturisii Domnului... Sfinte Dumnezeule... Preaslântă Treime... Tatăl nostru... Troparul >În biserica mării Tale stând, apoi ora I.

16 Martie 1928 Sâmbăta acatistului. (mănecat extraordinar) **Se face Vineri seara.** Până la Dumnezeu e Domnul se urmează ca la Canonul lui Andrei. După Dumnezeul Domnul... urmează troparul, Condacul și celelalte până în sfârșit, cum arată Triodul la paginile 362—375.

Băgare de seamă! Versul de rând este v. 7. Miercuri, joi și Vineri se servește Liturgia Inainteslăvitelor, iar sâmbătă a sf. Ioan Gurădeaur.

Pentruce nu ouă găinile iarna

Gospodinele noastre se plâng într'una, că iarna nu ouă găinile. Le amenință cu cuțitul și se joară, că nu le mai dau de mâncare, dacă nu se îndreaptă și nu pun ouă. Să pună ouă atunci, când toată lumea are ouă destule și acum, când n'ai un ou să pui în aluatul de tăietei, nici pomeană să-ți pună ouă vre-o găină! Dar pentruce nu ouă găinile și acum? Pentrucă acum nu primesc hrana trebuincioasă pentru formarea ouălor. Vara, pe lângă hrana ce o primesc dela stăpână găinile mai mănâncă și iarba, semințe, muște, beau apă proaspătă, au praf și var destul și căldură încă e din belșug. În vreme de iarnă, toate acestea lipsesc. Hrana ce o primește, găina trebuie s'o folosească pentru încălzirea corpului. Stând când într'un picior, când într'altul, nu mai poate să fabrice și ouă. Noaptea, din cauza frigului, tremură și se sgârcește așa de tare, că nici nu mai are loc, unde să-și fabrice ouăle. Coaja ouălor, iarna e formată aproape numai din varul ce se găsește în oase și dacă se întâmplă, că la 3—4 zile pune câte un ou, acela este mic de tot.

De aceea, dacă vrem să pună găinile ouă și iarna, să le grijim bine. Să le facem un cotigar călduros, încât se poate lipit de perețele grajdului. Cotigarul să fie destul de larg. Pe jos să presărăm năsip, pentruca stomacul să poată răjni. În locul muștelor de peste vară, acum să punem bucățele de carne ce rămân dela masă, iar iarba de peste vară s'o înlocuim cu frunze de varză și napi. Să le punem apă de beut, să nu fie silite să-și potolească setea cu zăpadă. Morcovii și pătrânjeii, cari rămân dela supă, mărunțiți și mestecați cu țărțe încă sunt foarte buni pentru găini.

Dacă vom griji găinile în chipul acesta vom avea ouă dela ele în orice vreme și nu va trebui să ne tânguim vre-odată, că nu avem cu ce suci o pătură de aluat.

Starea semănăturilor

În Februarie au fost într'ună geruri puternice. Cel mai mare frig a fost în Bucovina și în partea de miază noapte a Basarabiei.

A ninis în întreaga țară. Pământul a fost acoperit cu un strat gros de zăpadă. Vânturile puternice dela miază noapte, în multe părți au descoperit pământul.

Semănăturile cari au prins rădăcini bune din toamnă și au înfrățit, nu au suferit din cauza gerului. Semănăturile târzii au suferit mult. Pagubele însă nu se pot încă socoti.

Au suferit din cauza gerului mai ales rapița și prin unele părți și vița de vie.

Starea semănăturilor în diferitele ținuturi ale țării e următoarea:

Basarabia. În partea de miază noapte, semănăturile sunt apărute de zăpadă. În județele Lăpușna, Cahul și Tighina, viscolul a subțiat binisor stratul de zăpadă, totuși starea semănăturilor este mulțumitoare.

Bucovina. În tot cuprinsul Bucovinei a nins mult, așa că pe acolo deși a fost frigul cel mai mare, semănăturile n'au suferit.

Moldova. În părțile muntoase și ferite de vânt, semănăturile stau încă bine sub zăpadă. În șesul Siretului și al Prutului însă semănăturile au suferit mult. Vătămări mai mari au suferit semănăturile din județul Tutova.

Muntenia și Oltenia. În părțile dela munte pământul este încă acoperit cu zăpadă. Din cauza aceasta semănăturile n'au suferit. Numai în județul Argeș sunt puține pagube. Pomii tineri și viile din județele Mehedinți și Muscel încă a suferit puține stricăciuni.

Pe șesul Dunării vânturile au spulberat în multe locuri zăpada, așa că gerul a putut pricinui stricăciuni. Pagubele încă nu se pot socoti.

Dobrogea. Gerul a găsit aici pământul descoperit de zăpadă. Din cauza aceasta rapița și orzul au suferit pagube mari. Grâul însă a rămas neatins.

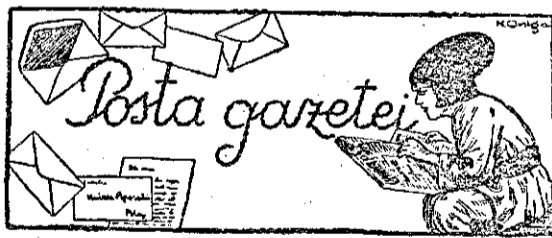
Transilvania. Și aici a fost zăpadă. Totuși gerul a pricinuit stricăciuni mai mari în semănăturile din județele Alba și Someș, iar în județele Năsăud, Mureș, Sălaj și Oluj stricăciunile sunt mai mici.

Cât fier mănâncă omul pe zi

Omului îi trebuie pentru hrană și fier. Dacă un om n'are în sânge fier de ajuns, e bolnav. Omul ia fierul cu mâncarea și beutura. Unui om îi trebuie pe fiecare zi cam 0,15 miligrame fier pentru fiecare kilogram ce cântărește.

Mâncările și beuturile cari conțin fier sunt următoarele: Albușul de ou, în care se găsește urme foarte slabe de fier. Vinul, care în 100 grame cuprinde ceva mai mult ca a zecea parte dintr'un miligram. În 100 grame vin de mere sunt 1,3 miligrame. În 100 grame orez sunt 1,4 miligrame. O sută grame cartofi au 1,6 miligrame, iar o sută grame mere au 2 miligrame.

Fier mult se găsește în carnea de vacă, care cuprinde 4,2 miligrame la o sută de grame. În 100 grame spanac sunt 4,5 miligrame, iar în 100 grame mazăre găsim 5,6 miligrame fier. Cel mai mult fier se găsește în gălbenușul de ou, care conține până la 22 miligrame fier.

Dni Iuliu Boldan, Ghiroț. În ce privește chestiunea lemnului pentru invalizi, despre cari am scris și noi în Nr. 5 al gazetei noastre, Vă rugăm, să Vă adresați consilierului agricol sau șef inspectorului silvic al județului, cari au trebuit să primească deja ordinul Consiliului de Miniștri. Neavând la dispoziția Redacției Monitorul Oficial, nu vă putem servi cu Nrul și datul. De altfel știrea aceasta a apărut atunci în toate ziarele cotidiene dela București.

Am primit în cursul săptămânii, câte 45 Lei, pela următorii: Covrig Vasile, Gârbovan Ioan, Bozdog Gheorghe, Roman Petru, Chiș Avram, Moga Ioan.

Câte 90 Lei dela următorii: Muntean Ioan, Bolca Romul, Bolfea Silvestru, Derda Ioan, Ignat Ioan, Cerghizan Vasile, Alexă Natea, Radu Ioan, Sabău Ioan, Ioan Dorgo, Mărginav Gherasim, Octavian Albion, Bacî Teodor, Poclitari Vasile, Catrinoi George, Gavril Zenoagă, Simion Pântea, Petru Buru, Golod Ana.

Câte 180 Lei: George Duncea, Pop Simion, Vasile Sălvân, Lodroman Maxim, I. S. Ordean, Vlaicu Ioan, Vasile Comșia, D. Toncian, Vichente Stanciu, Alexandru Făgăraș, Moise Tauber, Dr. Pompiliu Simoneti, Victor Socol, Emil Căliman.

Alte sume am mai primit: Crișan Ioan, 36 Lei; Anton Man 120 Lei; Mălai Dumitru 250 Lei; Chetan Vasile 100 Lei; Voina Ioan 123 Lei; Telcean Gavrilă 60 Lei; Bărsan Ioan 210 Lei; Iosif Ploscariu 135 Lei; Tasca Teodor 50 Lei; Andreescu Augustin 100 Lei; Weiss M. 100 Lei; Ioan Borza, America (320 Lei) 2 dolari; Feșnic Vasile 245 Lei; Fonoage Ioan 100 Lei; Botezan Pompei 1170 Lei; Reun. de lectură Tievantul mare 270 Lei; Teodor Hucu 200 Lei; Petru Nireștean 100 Lei; Pop Ioan 100 Lei.

Pavel Savu. Cei 180 Lei de cari ne întrebați i-am primit.

Augustin Verdeș. Am primit în 21 Ian. 1929 Lei 180, abonamentul pe 1928.

Simion Trif I. Nastase. În 7 Ian. 1929 am primit 180 Lei abonamentul pe 1928.

Teodor Alustăcia. Cartea »Tălmăciria visurilor« nu se află la Blaj. Încercați la alte librării.

Lucreția Dan n. Simu, Am primit 180 Lei. Foia va merge din 15 Februarie.

Nicolae Pop. Am primit 400 Lei. Mai aveți de plătit pe 1927 Lei 140, iar pe 1928 Lei 180. Total 320 Lei.

Ioan Oțoin. »Strajnicul« e în lucrare. Nu credeți să fie gata până la Duminica Floriilor.

Ilie Berghazan. Lei 140 primiți la adm. în 1 Feb. i-am predat Librăriei. Din cauza trenurilor neregulate nu s'au primit pachete la postă.

Ivan Iov. Cei 200 Lei de cari ne întrebați i-am primit. Mai aveți de plătit pe 1928 încă 37 Lei.

Victor Toldi. Din cei 190 Lei primiți în 8 Feb. 1929 am trecut 100 Lei la abonamentul Dv., iar 90 Lei dentru Petru Gărcu căruia i-se trimite foaia din 15 Februarie 1929.

Redactor: IULIU MAIOR.

Căutăm vânzători de gazete în fiecare comună. Duminica și în sărbători ei pot vinde »Unirea Poporului« credincioșilor, când vine dela biserică. Osteneala le-o răsplătim bine mai cu seamă dacă se angajează să vândă cărți populare și calendare.

Toți cari se angajează trebuie să aibă scrisoare de recomandare dela preotul satului. Altfel nu-i putem primi.

Încercați și nu vă va părea rău.

La Firma »Acza«, depozit de mașini Blaj

fost „Sieger“

se vând mașini de cusut, biciclete și patefoane în rate lunare de 500 lei, plăci de patefoane dela 100 lei în sus, și tot felul de accesorii cu prețuri reduse.

Str. Timotei Cipariu

Cu stimă

KAUNTZ și LIC

(577) 4-4

Către Români din America

Rugăm pe frații noștri din America de Nord, cari cunosc pe Iosif Petraș, născut în Șilea jud. Târnava mică și plecat în America de mulți ani, despre care ne poata Lucreția Hațegan măritată Ciulea nu mai știe nimica: să facă bine să ne scrie nouă la foaie, ce adresă are astăzi. Mai pe urmă avea adresa: Newyork Box 51 R. F. D. I Bound Brooch U. S. A. Cei ce știu ceva despre dânsul să scrie la adresa:

„Unirea Poporului“ Blaj,
România

(684) 2-2